ACTELE DE VORBIRE DIRECTIVE: FORȚA ILOCUȚIONARĂ ȘI MĂRCILE LOR DE CODIFICARE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

10.5281/zenodo.3525132

Doctor în filologie, profesor universitar **Elena CONSTANTINOVICI**
e-mail: elcon23@yahoo.com
Institutul de Filologie Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”

THE DIRECTIVE SPEECH ACTS: THE ILLOCUTIONARY FORCE AND THEIR CODING MARKS IN THE ROMANIAN LANGUAGE

Summary. The article deals with the problem of two speech acts directive (demand end order) in terms of their illocutionary force and the means of expression this acts in Romanian. Defined as speech acts those render the transmitter to determine the receiver to make a specific action, the speech acts in question are different from other in that the transmitter has a higher status and benefits from the result of the action, and the receiver reserves the right to refuse the action. The article identifies the structure of this speech acts and their coding marks in the language.

Keywords: speech act, illocutionary force, illocutionary intent, transmitter, receiver, level of involvement.

Rezumat: Articolul tratează problema a două acte de vorbire directive (cerere și ordin) din perspectiva forței lor ilocuționare și a mijloacelor de exprimare a acestor acte de vorbire în limba română. Definite ca acte de vorbire care redau încercarea locutorului de a-l determina pe alocutor să facă o anumită acțiune, actele de vorbire respective se deosebesc de altele prin faptul că emițătorul are un statut superior și beneficiază de rezultatul acțiunii, iar receptorul își rezervă dreptul de a refuza acțiunea. În articol sunt identificate structura acestor acte de vorbire și mărcile de codificare a lor în limbă.

Cuvinte-cheie: acte de vorbire, forță ilocuționară, intenție ilocuționară, locutor, alocutor, nivel de implicare.

Actele directive (cunoscute și sub denumirea de acte exercitive sau acte de control) figurează în lista tuturor clasificărilor existente. Sunt definite ca acte care exprimă încercarea locutorului de a-l determina pe alocutor să facă o anumită acțiune. S-a relevat că la performarea acestui tip de acte locutorul, având un statut superior, beneficiază de rezultatul acțiunii, iar alocutorului i se rezervă dreptul de a refuza acțiunea respectivă [1, p. 331]. Se încadrează în acest tip acte de vorbire ca: *ordin, rugăminte, cerere, invitație, sfat, întrebare* etc. Înainte de a trece nemijlocit la mărcile acestui tip de acte, e necesar să punctăm câteva repere investigaționale pentru a facilita demersul nostru argumentativ.

Constituind unul dintre capitolele pragmaticii, teoria actelor de vorbire a contribuit esențial la reconsiderarea postulatului conform căruia scopul principal al limbajului este acela de a descrie lumea, iar enunțurile (cu excepția celor imperative și a celor interogative) trebuie evaluate ca adevărate (dacă descriu un fapt real) sau false (dacă nu se referă la un fapt care s-a întâmplat în lume). După cum s-a subliniat în literatura de specialitate, „John Austin pleacă de la o constatare simplă: numeroase fraze, care „nu sunt nici intrebări, nici fraze imperative și nici exclamații, nu descriu de fapt nimic și nu pot fi evaluate drept adevărate sau false. Nu numai că ele nu se utilizează pentru descrierea realității, dar ele se folosesc de fapt pentru modificarea acesteia: ele nu spun nimic despre starea prezentă sau trecută a lumii, ci schimbă sau încearcă să schimbe lumea” [2, p. 22-23].

Fenomenul pe care John Austin l-a numit *iluzie descriptivă* nu poate constitui nici pe departe scopul fundamental al limbajului. „A vorbi înseamnă a face, altfel spus, cuvintele sunt parte a faptelor [3, p. 1002]. Într-un enunț ca *Îți ordon să faci ordine în casă!* emițătorul vrea să schimbe starea de fapt a situației: să treacă de la dezordine la ordine. Enunțuri de tipul acesta nu mai pot fi evaluate ca adevărate sau false. Dar nici nu sunt „imposibil de evaluat: evaluarea lor se face în termeni de reușită sau de eșec” [idem, p. 23]. Dacă receptorul mesajului va accepta ordinul, atunci enunțul va fi calificat ca reușit, iar dacă nu-l va accepta, invocând un oarecare motiv (lipsă de timp, durere de cap, lene etc.), atunci enunțul va fi calificat ca eșec.

Pe parcursul cercetărilor, s-a ajuns la concluzia că *forța ilocuționară* este pilonul pe care se fundamentează teoria actelor de limbaj. Acest concept cuprinde *intenția ilocuționară* a vorbitorului, precum și anumite efecte pe care le implică ascultătorul. S-a menționat în

BDD-A30697 © 2019 Academia de Științe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.115 (2026-11-17 07:51:06 UTC)

Tabelul 1

Tipuri de acte de vorbire: asertivele și directivele

Aspectele urmărite	Actele de vorbire asertive	Actele de vorbire directive
Scopul ilocuționar	Descrierea unui fapt	Realizarea unei acțiuni viitoare
Referința	Cuvânt-lume	Lume-cuvânt
Starea psihologică	Credința emițătorului	Dorința emițătorului
Conținutul propozițional	O propoziție ce exprimă acțiuni și fapte reale	O propoziție ce exprimă acțiuni dorite

literatura de specialitate că, „deși marcat de intenționalitate, actul de limbaj nu reprezintă un act decât cu acceptarea ca atare a Celuilalt (receptorului implicat activ în construirea schimbului). Reacţia sa va fi preluată, acceptată sau corectată de co-enunțător și astfel apare posibilitatea derulării pe mai departe a schimbului" [4, p. 45].

De exemplu, o rugăminte și un ordin au aceeași intenție ilocuționară, fiindcă ambele sunt încercări de a-l determina pe ascultător să facă ceva, dar ele pot avea forțe ilocuționare diferite în funcție de nivelul de implicare (pozitivă sau negativă) a ascultătorului [5]. Deci nu doar intenția vorbitorului contează. E necesară și concentrarea pe interpretarea pe care i-o dă actului de vorbire performat ascultătorul, adică Celălalt.

Așadar, pentru a descrie un act de vorbire e necesar să se țină cont, în primul rând, de următoarele aspecte:

1. Intenția sau scopul ilocuționar al unui act de vorbire este realizarea a ceea ce se dorește a se obține prin emiterea enunțului respectiv: scopul emiterii unui ordin este realizarea lui, scopul promisiunii este „asumarea de către vorbitor a obligației de a face" ceea ce a promis. În acest caz, e foarte importantă recunoașterea de către interlocutor a intenției de comunicare. De exemplu, Daniela Rovența-Frumușani, referindu-se la enunțul *Un câine mare e în spatele tău*, subliniază că pentru interpretarea corectă a enunțului, interlocutorul trebuie să cunoască intenția emițătorului, dacă este vorba de o informare despre prezența acelui câine sau de un avertisment privind un pericol iminent [6].

2. Referința sau potrivirea cuvintelor cu lumea: un act asertiv trebuie să reflecte realitatea cu o potrivire maximă, în schimb, printr-un act directiv se dorește modificarea realității.

3. Stările psihologice exprimate: scopul ilocuționar al oricărui act de vorbire include atitudinile, sentimentele vorbitorului față de cele exprimate. Astfel, după cum s-a remarcat în lucrările de specialitate, „*încrederea* s-ar asocia cu aserțiunile, remarcile, postulatele, deducțiile sau declarațiile, *dorința*, cu ordinele, rugămințile, îndemnurile, rugăciunile, iar *plăcerea*, cu felicitările, urările sau saluturile" (idem).

4) conținutul propozițional care indică natura actului de limbaj (o propoziție asertivă sau una ce vizează acțiuni așteptate de la locutor etc.)

În funcție de aceste 4 aspecte, cele 5 tipuri de acte de limbaj se deosebesc clar între ele. Pentru a demonstra acest lucru am ales două tipuri de acte de vorbire: **asertivele** și **directivele** (tabelul 1).

Revenind la cele discutate de noi la începutul prezentării de față, se poate observa că *forța ilocuționară* este într-adevăr pilonul pe care se fundamentează teoria actelor de limbaj. Acest concept cuprinde *intenția ilocuționară* a vorbitorului și anumite efecte pe care le implică ascultătorul pornind de la starea sa psihologică în momentul emiterii actului de vorbire respectiv.

Trecând la tema propriu-zisă a studiului de față, este de remarcat faptul că actele de vorbire directive sunt performate pentru a exprimă cererea imperativă a vorbitorului adresată unui receptor cu scopul de a-l determina pe acesta din urmă să facă o anumită acțiune.

Structura actelor de vorbire directive este:

- scop ilocuționar – realizarea unei acțiuni viitoare de către ascultător;
- referința: cuvântul creează lumea dorită de locutori;
- stare psihologică: dorința ascultătorului de a realiza sau nu cele performate de vorbitor;
- conținutul propozițional: vizează o acțiune viitoare a ascultătorului.

Descifrând această structură, Elena Bonta menționează următoarele: directive sunt „actele care îl ajută pe locutor să determine interlocutorul să efectueze o acțiune; (…) se încearcă o adaptare a lumii la cuvânt; conținutul propozițional este o acțiune viitoare a locutorului, iar starea psihologică exprimată este cea care corespunde dorinței locutorului" [4, p. 48].

Primul lucru de care trebuie ținut cont în legătură cu actele directive este caracterul lor amenințător care se remarcă mai accentuat decât în cazul altor tipuri de acte. Chiar dacă unele acte directive, cum ar fi invitația sau sfatul „lasă receptorului posibilitatea unei opțiuni" [idem, p. 53], ele sunt amenințătoare pentru interlocutor. Nu mai vorbim de ordin, care este de obicei emis de o autoritate, ceea ce exclude de

BDD-A30697 © 2019 Academia de Științe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.115 (2026-11-17 07:51:06 UTC)

cele mai multe ori eschivarea de la transpunerea lui în fapt. La performarea actelor directive un rol important îl are politețea. Răspunsurile așteptate pot fi pozitive, negative sau indecise și în funcție de nivelul atitudinii de deferență la polul emiterii unui act directiv concret.

Actele de vorbire directive se realizează prin mijloace specifice actului de vorbire respectiv (în primul rând, prin verbe performative), dar și prin mijloace de limbă nespecifice care redau același conținut propozițional. Materialul ilustrativ pentru cercetarea de față se bazează, în mare parte, pe exemple excerptate din *Ghid român-francez al actelor de vorbire* de Andrei Gancz [7], Marie-Claude Frachon, Margareta Gancz [8], precum și din alte studii cu obiectiv similar.

Astfel, performând un act de vorbire cum este **cererea sau rugămintea**, „vorbitorul încearcă să-l determine pe destinatar să facă ceva pentru el sau să-i dea ceva" [7, p. 91-104]. Mărcile acestui act de vorbire se clasifică în funcție de tipul cererii – politicoasă, nepoliticoasă, insistentă, neutră.

Astfel, o *cerere politicoasă* se exprimă prin:

Propoziții enunțiative, construite cu:

▪ verbul a *ruga* + enunțul care redă conținutul rugămințiii, construit cu verbe la modul imperativ: *Dă-mi, te rog, puțin zahăr. Împrumută-mi ziarul, te rog*. Însoțirea cererii de formule de politeţe atenuează caracterul amenințător al acestui act de limbaj;

▪ verbul *a avea* la modul condițional + *rugăminte* + enunțul care redă conținutul cererii, adică îndemnul de a face ceva, construit cu verbe la indicativ prezent*: Aș avea o rugăminte / o mare rugăminte la dvs.: Ajută-mă să repar mașina. Aș avea o rugăminte: Dă-mi pace!;*

▪ verbul *a vrea* la modul condițional + verbul *a ruga* la conjunctiv + enunțul care redă conținutul cererii, construit cu verbe la modul conjunctiv: *Aș vrea să vă rog să faceți liniște. Aș vrea să te rog să mă lași în pace.*;

▪ expresii specifice construite cu verbul *a fi* la modul imperativ sau condițional + enunțul care redă conținutul cererii, construit cu verbe la modul indicativ sau condițional: *Fii drăguț / amabil (așa de drăguț/ amabil) și citește încă o dată textul. Ar fi foarte drăguț din partea ta, dacă ai vorbi cu el.* Intervine aici flatarea interlocutorului ca tehnică de atenuare a caracterului amenințător (Știu că ești totdeauna drăguță și nu refuzi pe nimeni, vorbește cu directorul despre proiectul nostru.);

▪ expresiile *Îmi pare rău că deranjez / Scuzați că vă deranjez / Scuzați de deranj/Scuzați-mă pentru deranj* + enunțul care redă conținutul cererii construit cu verbe la condițional: *Îmi pare rău că vă deranjez, dar aș avea nevoie de o explicație. Scuzați de deranj, dar aș avea nevoie de o explicație.* Utilizarea scuzei constituie una dintre tehnicile de atenuare a caracterului amenințător la performarea cererii.

Propoziții interogative, construite cu:

▪ verbul *a ruga* la modul indicativ + enunțul care redă conținutul rugămințiii, construit cu verbe la indicativ prezent sau conjunctiv: Îmi dai o ceașca de cafea, te rog? Îmi împrumuți 300 de lei, te rog? Vrei să-mi dai o cafea, te rog?*;*

▪ verbul *a putea* la indicativ prezent sau la condițional + verbul *a ruga* la conjunctiv + enunțul care redă conținutul cererii, construit cu verbe la conjunctiv: *Pot / aș putea să te rog să-mi dai un păhar cu apă*? Utilizarea verbelor modale este o tehnică discursivă pentru a micșora impactul amenințător al cererii.

▪ expresii specifice cu verbul *a fi* la indicativ prezent + enunțul care redă conținutul rugămințiii, construit cu verbe la conjunctiv: *Ești atât de bun / drăguț / amabil să mă ajuți? Sunteți atât de bun/amabil/drăguț să mă ajutați?*

3. Propoziții exclamative, construite cu verbul *a ruga* + enunțul care redă conținutul cererii, construit cu verbe la imperativ sau conjunctiv: *Prevină-l, te rog, e în mare pericol! Te rog să-l previi! E in mare pericol!*

Cererea nepoliticoasă se exprimă prin:

▪ Propoziții exclamative, construite cu verbele *a cere, a vrea, a pretinde, a da* la modul imperativ: *Cer o explicație! Pretind să-mi explici ce se întâmplă! Vreau să mă lași în pace! Dă încoace cartea!* Este tipul de cerere care atentează grosolan la fața partenerului de dialog. Pentru a atenua acest impact negativ asupra interlocutorului, emițătorul trebuie să apeleze la una dintre tehnicile de atenuare a caracterului amenințător, însă, dacă acest lucru s-ar întâmpla, cererile de acest tip n-ar mai putea fi încadrate la categoria cereri nepoliticoase.

Cererea neutră se exprimă prin:

▪ Propoziții enunțiative, construite cu:

▪ verbele *a dori, a vrea* la indicativ prezent sau condițional + enunțul care reda conținutul cererii construit cu verbe la conjunctiv sau exprimat printr-un substantiv: *Doresc / aș dori să vă întreb ceva. Vreau / Aș vrea să vă întreb ceva. Aș dori /Aș vrea o cafea.*;

▪ verbul *a cere* la indicativ prezent, forma afirmativă sau negativă + pronumele personal, persoana a 2-a, în cazul dativ + enunțul care redă conținutul cererii, construit cu verbe la conjunctiv sau exprimat printr-un substantiv: *Îți cer doar să mă ajuți / ajutor. Nu-ți cer decât să mă ajuți / ajutor. Tot ce-ți cer este ajutorul.;*

▪ verbul *a trebui,* locuțiunea verbală *a avea nevoie* la condițional + un substantiv care rezumă conținutul cererii: *Mi-ar trebui niște bani. Aș avea nevoie de niște bani / de liniște / de ajutor.*;

BDD-A30697 © 2019 Academia de Științe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.115 (2026-11-17 07:51:06 UTC)

▪ propoziție subordonată condițională+enunțul care redă conținutul cererii: *Dacă nu te deranjează prea mult, vorbește cu el. Dacă nu-ți cer prea mult, vorbește cu el. Dacă poți, vorbește cu el.*

2. Propoziții interogative, construite cu:

▪ verbul *a avea* la condițional + enunțul care redă conținutul cererii, construit cu verbe la conjunctiv: *Ai să-mi dai niște bani? Ai cumva să-mi împrumuți niște bani?*;

▪ verbul *a da* la indicativ prezent + pronume personal, pers. a 2-a D + substantive care redau conținutul cererii: *Îmi dai niște bani? Îmi dai o cafea?*;

▪ locuțiunea verbală *a fi de acord* la condițional + enunțul care redă conținutul cererii, construit cu verbe la conjunctiv: *Ai fi de acord să-mi împrumuți niște bani?*;

▪ verbul *a putea* la indicativ prezent sau condițional (forma afirmativă sau negativă) + enunțul care redă conținutul cererii, construit cu verbe la conjunctiv: *Poți / Ai putea să-mi împrumuți niște bani? Nu poți / N-ai putea să-mi împrumuți niște bani?*;

▪ verbul *a deranja* la indicativ prezent sau condițional + enunțul care redă conținutul cererii, construit cu verbe la conjunctiv sau la condițional: *Te deranjează / Te-ar deranja să vorbești cu el? Te-ar deranja, dacă ai vorbi cu el?*

Structura de adâncime a *cererii* poate fi descifrată astfel: dorind ca tu să știi că eu vreau să-mi faci un serviciu, eu îți spun: *Dă-mi o cafea! Închide geamul*! etc. La fel ca și în cazul ordinului, utilizarea mijloacelor de expresie nespecifice pentru performarea unei cereri nu periclitează descifrarea conținutului propozițional al actului directiv – cerere: *Ajutor! Apă! Cafeaua! Cartea! Pastilele mele!*

La performarea unui ***Ordin*** se folosesc următoarele mărci specifice acestui act de limbaj: [6, p. 317-322].

Propozițiile exclamative construite cu verbe performative:

▪ verbul *a ordona* + pronume personal, pers. 2-a + verbe la conjunctiv, al căror sens redă conținutul acțiunii solicitate: *Îți ordon să duci cărțile la bibliotecă. Vă ordon să plecați imediat!*;

▪ verbe la imperativ, al căror sens redă conținutul acțiunii solicitate: *Învață poezia! Duceți cărțile la bibliotecă! Pleacă de aici! Ieși afară! Lasă vorba!*;

▪ verbe la imperativ, însoțite de expresii care intensifică solicitarea: *Învață poezia, auzi?! Duceți cărțile la biblioteca, de nu, mă supăr! Ieși afară, dacă îți spun! Lasă vorba, nu-ți mai spun/zic încă o dată! Cumpără pâine, nu uita! Ieși afară până nu mă supăr! Îți cer insistent, învață poezia!*;

▪ verbul *a trebui* + verbe la conjunctiv, al căror sens redă conținutul acțiunii solicitate: *Trebuie să înveți poezia! Trebuie să faci curat în casă! Trebuie să faci cumpărăturile!*;

▪ verbe la imperativ, al căror sens exprimă conținutul acțiunii solicitate + expresii care exprimă urgentarea îndeplinirii ordinului: *Pleacă imediat! Mătură curtea! Trimite corespondența neîntârziat / fără întârziere! Du-te! Repede!*;

▪ verbul *a spune* + pronume personale, persoana 2-a + verbe la conjunctiv sau imperativ al căror sens redă conținutul acțiunii: *Ți-am spus de nu știu câte ori să mături curtea! Îți spun acum: învață poezia!*;

▪ verbele *a vrea / a vedea* + verbe la conjunctiv al căror sens redau conținutul acțiunii: *Vreau să înveți poezia! Vezi să faci toate cumpărăturile!*;

▪ verbe la modul indicativ, timpul viitor, al căror sens exprimă conținutul acțiunii solicitate: *Veți duce mesajul acesta! Vei învăța poezia chiar acum!*

Propoziții enunțiative și interogative, construite cu:

▪ expresii care exprimă solicitarea + verbe la conjunctiv al căror sens redau conținutul acțiunii solicitate: *Vă dau sarcina să expediați corespondența. Uite ce ai /e de făcut: să expediezi / expediați corespondența. Tot ce ai de făcut e să expediezi corespondența.*;

▪ verbul *a vrea* + verbe la conjunctiv al căror sens redă conținutul acțiunii: *Vrei să duci gunoiul? Vreți să plecați de aici? Vreți să faceți liniște?*

Acceptarea clară a unui ordin poate fi exprimată prin:

1. Propoziții enunțiative, construite cu:

▪ o propoziție circumstanțială condițională + verbul *a face: Dacă e necesar / e nevoie, o fac. Dacă insiști, fac. Daca spui / zici tu, fac. Dacă vrei /dorești, o fac. Dacă trebuie, fac.*;

▪ o propoziție circumstanțială condițională +adverbul *atunci + verbele a face, a se duce: Dacă așa stau lucrurile, atunci o fac. Dacă așa e povestea/treaba, atunci o fac. Dacă îți morțiș, atunci mă duc.*;

▪ adverbul *bine* + verbele *a face, a se duce* la indicativ prezent: *Bine, fac. Bine, mă duc.* Sau repetat: *Bine. Bine.*;

▪ verbul *a fi* la forma de conjunctiv amputat: *Fie cum vrei / cum dorești.*

Acceptarea neutră a unui ordin poate fi exprimată prin:

Propoziții enunțiative construite cu:

▪ verbele *a auzi, a înțelege* la modul indicativ, prezent, perfectul compus/ viitor: *Aud. Am auzit. Am înțeles. Am să o fac neapărat /negreșit/ sigur*;

▪ verbele *a face, a remarca* la diateza impersonală (prezent și trecut): *Se face. Se face imediat/repede. S-a făcut! S-a remarcat!*;

▪ adverbul *bine* + formule ca: *de acord, O.K.: Bine, de acord. Bine, O.K.*

BDD-A30697 © 2019 Academia de Științe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.115 (2026-11-17 07:51:06 UTC)

Respingerea categorică a unui ordin poate fi exprimată prin:

Propoziții exclamative, construite cu:

- verbe la forma negativă al căror sens redă negarea executării acțiunii solicitate: *Nu mai fac eu așa ceva! N-aș suporta asta /așa ceva! Nu mai fac niciodată așa ceva! Nu primesc ordine de la nimeni/ de la tine!*;
- forma eliptică a propoziției enunțiative cu predicatul exprimat prin verbele *a face, a executa: Eu nu!*

Propoziție interogativă construita cu:

- pronumele interogativ *ce* + o propoziție interogativă: *Ce? Mă vezi pe mine făcând asta?*;
- formula. *Tu îți bați joc de mine?*

Respingerea neutră a unui ordin poate fi exprimată prin:

1. Propoziție enunțiativă la forma negativă: *Nu văd cum s-ar putea face asta! Nu mă forța!*

2. Pronumele demonstrativ *asta* + adverbul *foarte* + adjectivele: *periculos /primejdios, riscant: Asta e foarte periculos. Asta e foarte riscant.*

Structura de profunzime a actului de vorbire Ordin se descifrează astfel: dorind ca tu să stii că eu vreau să realizezi o acțiune, îți spun: *Îți ordon să taci! Părăsiți încăperea! Fugiți mai repede!* etc. Chiar dacă în structura de suprafață se utilizează elemente nespecifice de exprimare a ordinului: *Liniște! Plecarea! Îmbarcarea! Executarea! Foc! Cutremur!* etc. conținutul propoziționalal poate fi descifrat cu ușurință.

În concluzie, pentru performarea adecvată a actelor de vorbire în general și a celor directive, în special, este foarte importantă descifrarea corectă a **forței lor ilocuționare**. Aceasta înseamnă descoperirea **intenției vorbitorului**, **a referinței** actului respectiv, **a stării psihologice** a ascultătorului și a **conținutului propozițional** al actului de vorbire. Fiecare act de vorbire are mărci specifice și nespecifice. Nu trebuie scăpat din vedere și faptul că nu doar intenția vorbitorului contează. E necesară și interpretarea pe care i-o dă ascultătorul actului de vorbire performat. În funcție de acest fapt, actele de vorbire pot fi calificate ca fiind o reușită sau un eșec.

BIBLIOGRAFIE

1. Adina I. Velea. Acte de vorbire directive în mediul academic românesc: strategii discursive și lingvistice. [online] http://www.diacronia.ro/ro/indexing/details/V947/pdf (vizitat la 27.11.2018).

2. Nașterea pragmaticii. [online] www.scritub.com/sociologie/.../Nasterea-pragmaticii9362435.php 9 (vizitat la 11.10.2019).

3. Mey J. Concise encyclopedia of pragmatics, second edition. Denmark, Elsevier Ltd., 2009. 1180 p.

4. Bonta Elena. Mărci ilocuționare în conversația de zi cu zi. În: ROSL IR, nr. 2, 2006, p. 43-66.

5. Analiza actelor de vorbire în discurs. [online] http://www.rasfoiesc.com/business/marketing/comunicare/ANALIZA-ACTELOR-DE-DISCURS61. pph (vizitat la 12.10.2019).

6. Pîrvu Lucia. Actele de vorbire în concepția Danielei Rovența-Frumușani. [online] https://ro.scribd.com/doc/58497210/Actele-de-vorbire (vizitat la 09.10.2015).

7. Gancz A., Frachon Marie-Claude, Gancz Margareta, Ghid român-francez al actelor de vorbire, București: Corint, 1999. 495 p.

8. Moldovan Victoria, Pop Liana, Uricaru Lucia. Nivel prag pentru învățarea limbii române ca limbă străină, 2002. 392 p.

Andrei Mudrea. *Parada Planetelor*. 2018, t. a. p. 80 × 200 cm

BDD-A30697 © 2019 Academia de Științe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.115 (2026-11-17 07:51:06 UTC)